

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Оксана ФРОТЕР

«08 » серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка


Освітня програма: Економіка

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2024 р.


Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньої програми Економіка. Умань: Уманський НУС, 2024. 020с.

Розробник: Валентин ДОМОРОСЛИЙ, доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін, к. і. н.

 доц. Валентин ДОМОРОСЛИЙ

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін*

Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року

Завідувач кафедри  доц. Людмила МАШКОВСЬКА

«07» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол №1 від «08» серпня 2024 року

Голова  Руслан МУДРАК

«08» серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Доморослий В.І., 2024 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	05 «Соціальні та поведінкові науки»	<b>Обов'язкова</b>	
Модулів – 1	Спеціальність 051 «Економіка»	<b>Рік підготовки:</b>	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		<b>Семестр</b>	
Загальна кількість годин – 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалавр)  Освітня програма «Економіка»	<b>Лекції</b>	
		16 год.	8
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		28 год.	4
		<b>Індивідуальні завдання</b>	
		<b>Самостійна робота</b>	
46 год.	78		
		<b>Вид контролю: залік</b>	

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

Дисципліна «Історія та культура України» розглядає низку теоретико-методологічних та конкретно історичних питань, пов'язаних з історією формування території сучасної України, історією становлення українського народу, історією державотворчих процесів на українських землях, формуванням самобутньої і неповторної вітчизняної культури.

Мета вивчення курсу полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти національно-культурної ідентичності, патріотичного світогляду, активної соціальної та громадянської позиції, почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії та культури України в контексті історичного процесу.

Основні завдання вивчення дисципліни «Історія та культура України»: проаналізувати етнічні й державотворчі процеси на території України та визначити умови формування та розвитку вітчизняної культури, як самобутньої культури українців; формувати уявлення про вітчизняну історію та культуру, як частину всесвітнього історичного та культурного процесу; розвивати навички дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів; виховувати патріотичні почуття та шанобливе ставлення до історії України, її історичних постатей та діячів культури.

**Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:** вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів бакалаврського рівня вищої освіти: українська мова, іноземна мова.

### **Компетентності:**

#### **Загальні компетентності:**

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.;
- здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

#### **Програмні результати навчання:**

- асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
- відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>			
<b>ЗК 1</b>	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	<b>ПРН 1</b>	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
		<b>ПРН 2</b>	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально- економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
		<b>ПРН 24</b>	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.
<b>ЗК 2</b>	Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	<b>ПРН 1</b>	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.
		<b>ПРН 2</b>	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально- економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
		<b>ПРН 24</b>	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Історія та культура України», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Історія та культура України»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
<b>1</b>	<b>Знання:</b>		
1.1	Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	лекція, семінарське заняття, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	Критичне осмислення основних теорій.		
<b>2</b>	<b>Уміння/навички:</b>		
2.1	аналізувати ринкові тенденції та прогнозувати зміни, що можуть вплинути на стратегічне позиціонування компанії;	лекція, семінарське заняття, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	розрізняти між різними типами фінансових ризиків і розробляти стратегії для їх мінімізації у контексті глобальної економіки;		
2.3	оцінювати ефективності бізнес-операцій і підтримки прийняття обґрунтованих управлінських рішень		
<b>3</b>	<b>Комунікація:</b>		
3.1	Донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей організації, що включають довгострокові плани та візію розвитку;	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль
3.2	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.		
<b>4</b>	<b>Відповідальність і автономія</b>		
4.1	Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з  
навчальної дисципліни «Історія та культура України»**

<b>Програмний результат навчання</b>		<b>Метод навчання</b>	<b>Методи контролю</b>
<b>ПРН 1</b>	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
<b>ПРН 2</b>	Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
<b>ПРН 24</b>	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей	Лекція, семінарські заняття, мозковий штурм, самонавчання	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Стародавня середньовічна та нова історія України.**

##### **Тема 1. Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України.**

Територія України територіально-адміністративний поділ. Перші поселення. Суспільні поділи праці та їх наслідки. Суспільно-політичний устрій. Періодизація історії України та її структура. Історіографія.

Трипільський період. Державні утворення кочових народів на території України. Царство скіфів та його устрій. Античні міста держави Північного Причорномор'я. Античні впливи в українській культурі.

##### **Тема 2. Середньовічна Україна**

Причини, хід, етапи розвитку Київської Русі. Устрій Руської держави. Етнічні процеси в Київській Русі. Творення українського етносу.

Феодальне роздроблення: причини, наслідки. Галицько-Волинське князівство – нова європейська держава: устрій, політика. Занепад Русі: причини, наслідки. Середньовічна культура України : мова, писемність, література, образотворче мистецтво і архітектура.

##### **Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.**

Послаблення українських князівств, входження Волині, Полісся, Київщини, Брацлавщини і Чернігово-Сіверщини до складу Литовського князівства. Формування поліетнічної литовсько-українсько-білоруської держави з елементами федеративного устрою і автономією українських і білоруських земель. Кревська (1385 р.) унія між Литвою і Польщею.

Підписання Люблінської унії (1569 р.) та її наслідки для українських земель. Культура українського Ренесансу другої пол. XV – першої пол. XVII ст

##### **Topic 3. Historical and cultural context in Ukraine in the second half of XIV- first half XVII th century.**

Weakening of Ukrainian duchies, inclusion of Volyn, Polissya, Kyiv region, Bratslav region and Chernihiv-Siverskyi region to the Grand Duchy of Lithuania.

Establishment of a polyethnic Lithuanian-Ukrainian-Belarusian state with elements of federal system and autonomy of Ukrainian and Belarusian lands. Union of Krewo (1385) between Lithuania and Poland.

Signature of the Union of Lublin (1569) and its consequences for Ukrainian lands. Culture of Ukrainian Renaissance of the second half of 15 th – first half of 17 th centuries. first half of 15 th century.

##### **Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.**



Зародження та еволюція українського козацтва. Запорозька Січ – ядро формування власної держави. Суспільно-політична та економічна організація українського козацтва.

Вплив козацтва на формування національної самосвідомості народу. Запорозька Січ у міждержавних відносинах Європи та Азії.

Козацько-селянські повстання кінця XVI середини XVII ст. та їх наслідки. «Ординація Війська Запорозького» (1638).

Причини, характер, рушійні сили національної революції.

Розгортання національно-визвольної і соціальної боротьби. Укладення Зборівської угоди. Державницькі процеси у Гетьманщині. Погіршення геополітичного становища. Переяславська рада: умови, політико-правове-значення.

Криза Гетьманщини. Руїна.

Гетьман в екзилі П. Орлик та його Конституція.

Продовження процесу інкорпорації України до складу Російської імперії. Ліквідація царизмом автономії України. Внесок козацтва в національну культуру.

## **Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.**

Соціально-економічні та політичні причини другого національно-культурного Відродження в Україні; особливості розвитку культури України в умовах перебування її у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Мистецтво України 1 пол. 19 ст: особливості архітектури (Київ, Харків), образотворче мистецтво (Т.Г.Шевченко та його соратники).

Становлення Громадівського руху в Україні, їх видавнича діяльність в 60-70-х рр. XIXст. Репресії російського уряду щодо розвитку української культури Валуївський (1863 р. та Емський (1876 р). укази).

Становлення ідей українського суверенітету. Виникнення політичних партій та рухів на рубежі XIX – XX ст.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Україна в добу новітньої історії.**

### **Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму.**

Соціально-економічні та політичні чинники національно-визвольного руху на передодні національної революції.

Створення Української Центральної ради та її діяльність. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Політика Директорії та її наслідки.

Утвердження більшовицької влади в Україні.

Національно-визвольний рух на землях Західної України.

Поразка української національно-демократичної революції: причини, наслідки. Культура доби національно визвольних змагань.

Український модернізм.

### **Тема 7. Україна у добу тоталітаризму.**

Українські землі у складі тоталітарних держав у міжвоєнний період (1919 – 1939 рр.). Українські землі у складі тоталітарної держави СРСР. Західноукраїнські землі у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії.

Україна у роки Другої світової війни ( 1.09.1939 – 2.09.1945 рр.).

Україна у складі СРСР другої пол. XX ст..

### Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.

Україна незалежна( кінець XX – початок XXI ст.). Проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.. Державне будівництво незалежної України; - зовнішньо-політична доктрина незалежної України: східноазійський, західноєвропейський вектори; - «Революція Гідності» 2013-2014 рр. Російська агресія 2014-2021 рр.; - Україна: перспективи і проблеми сучасності.

Українська культура від соціалістичного реалізму до постмодерну.

### 4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль 1. Історія та культура України</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Стародавня середньовічна та нова історія України</b>												
Тема 1. Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України.	12	2	4			6	10					10
Тема 2. Середньовічна Україна	10	2	2			6	12	2				10
Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст. Торік 3. Historical and cultural context in Ukraine in the second half of XIV- first half XVII th century.	12	2	4			6	12		2			10

Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.	12	2	4			6	10					10
Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.	12	2	4			6	12	2				10
<b>Змістовний модуль 2. Україна в добу новітньої історії.</b>												
Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму.	11	2	2			7	12	2				10
Тема 7. Україна у добу тоталітаризму.	11	2	4			5	12		2			10
Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.	10	2	4			4	10	2				8
<b>Всього</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>28</b>			<b>46</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>4</b>			<b>78</b>

### 5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	<p><b>Тема 1. Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України.</b></p> <p>1. Сутність термінів держава і культура. Основні ознаки та функції понять.</p> <p>2. Початки формування державності на українських землях.</p> <p>3. Стародавня культура України.</p>	2	

2.	<p><b>Тема 2. Середньовічна Україна</b></p> <p>1. Київська держава IX ст.</p> <p>2. Українська держава Київська-Русь Україна IX – XIII ст. - державний переворот 882 р. і утворення імперії Київська Русь - політичний, соціальний та економічний розвиток держави Київська-Русь Україна.</p> <p>3. Галицько_Волинська держава XII – XIV ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- причини децентралізації Київської-Русі, Любецький з’їзд 1097 р.</li> <li>- утворення Галицького, Волинського князівств їх соціально-економічний розвиток.</li> <li>- утворення Галицько-Волинської держави 1199 р. та його політичний, соціальний і економічний розвиток.</li> <li>- Руське королівство та його боротьба проти монголо-татарської навали.</li> </ul> <p>4. Середньовічна культура України : мова, писемність, література, образотворче мистецтво і архітектура.</p>	4	
3.	<p><b>Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол.XIV – I пол. XVII ст.</b></p> <p>1. Литовсько-Руська держава XIV ст. Кревська унія (1385 р.) та її значення для долі українських земель.</p> <p>2. Втрата українськими землями автономних прав у XVст. Посилення польськошляхетного гніту. Литовські статuti. Люблінська унія (1569 р.) та утворення держави Річ Посполита.</p> <p>3. Культура українського Ренесансу другої пол. XV – першої пол. XVII ст.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ранній гуманізм України;</li> <li>- Ренесансні центри в Україні: Острог, Львів, Київ.</li> </ul> <p><b>Topic 3. Historical and cultural context in Ukraine in the second half of XIV- first half XVII th century.</b></p> <p>1. Lithuanian and Ruthenian state of 14 th century. Union of Krewo (1385) and its significance for Ukrainian lands.</p> <p>2. Loss of autonomy by Ukrainian lands in 15 th century. Strengthening of Polish oppression. Union of Lublin (1569) and establishment of the Polish-Lithuanian Commonwealth.</p> <p>3. Culture of Ukrainian Renaissance in the second half of 15 th – first half of 17 th centuries.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Early humanism in Ukraine;</li> <li>- Renaissance centers in Ukraine: Ostroh, Lviv, Kyiv.</li> </ul>	2	2

4.	<p><b>Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.</b></p> <p>1. Національно-визвольна війна під проводом Б.Хмельницького 1648-1656 рр.</p> <p>2. Руїна Козацько-Гетьманської держави 60-80 роки XVII ст.</p> <p>3. Гетьманщина. Діяльність останніх гетьманів України по збереженню української державності ( кінець XVII – XVIIIст.).</p> <p>4. Культура українського бароко. - «золотий час» культури козацького бароко; - Західноукраїнське і єзуїтське бароко.</p>	4	
5.	<p><b>Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.</b></p> <p>1. Друге культурно-національне Відродження в Україні кінця XVIII – XIX ст.ст.: причини, періодизація.</p> <p>2. Культурно-національне Відродження Наддніпрянської України: - Шляхетний період (1796 – 40-і рр.. XIX ст.); - Народний період ( 40-80 –і роки XIXст.).</p> <p>3. Культурно-національне Відродження західноукраїнських земель XIX ст.</p>	4	
6.	<p><b>Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму.</b></p> <p>1. Відродження Української держави на початку XX ст.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Української Народної Республіки (УНР);</li> <li>- «Українська держава» П.Скоропадського;</li> <li>- Директорія;</li> <li>- Західноукраїнська Народна Республіка. (ЗУНР).</li> </ul> <p>2. Український модернізм.</p>	4	
7.	<p><b>Тема 7. Україна у добу тоталітаризму.</b></p> <p>1.Українські землі у складі тоталітарних держав у міжвоєнний період (1919 – 1939 рр.):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>а) Українські землі у складі тоталітарної держави СРСР;</li> <li>б) Західноукраїнські землі у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії.</li> </ul> <p>2. Україна у роки Другої світової війни ( 1.09.1939 – 2.09.1945 рр.).</p> <p>3. Україна у складі СРСР другої пол. XX ст.</p>	4	2
8.	<p><b>Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.</b></p> <p>1. Україна незалежна( кінець XX – початок XXI ст.): - проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.; - державне будівництво незалежної України; - зовнішньо-політична доктрина незалежної України: східноазійський, західноєвропейський вектори; - «Революція Гідності» 2013-2014 рр. Російська агресія 2014-2021 рр.; - Україна: перспективи і проблеми сучасності.</p> <p>2. Українська культура від соц.реалізму до постмодерну.</p>	4	
	<b>Разом</b>	28	4

## 6. Теми практичних занять

№ п/п	Назви теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено навчальним планом		

## 7. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назви теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
	Не передбачено навчальним планом		

## 8. Самостійна робота

1. Окреслити проблеми виникнення та становлення історичної науки.
2. Генеза історії України. 3. Визначити особливості розвитку української історії.
4. Охарактеризувати етапи розвитку національної історії.
5. Проаналізувати соціально-економічні та політичні проблеми, які впливають на розвиток історичного процесу.
6. Розкрити механізм взаємодії української всесвітньої історії.

### Самостійна робота студентів

№ п/п	Назва теми	Години	
		денна	заочна
	<b>Змістовий модуль 1. Стародавня середньовічна та нова історія України</b>		
1.	Битва на Синіх Вадах – повернення України до Європи.	3	5
2.	Сеймова боротьба – перший досвід українського парламентаризму.	3	5
3.	Політичні причини та наслідки Люблінської унії для України.	4	5
4.	Гадяцький трактат	4	5
5.	Політичне життя в Україні за часів Речі Посполитої	4	5
6.	Українська політична еміграція у XVIII ст.	4	5
7.	Народницький рух.	2	5
	<b>Змістовий модуль 2. Україна в добу новітньої історії.</b>		
8.	Започаткування руху за політичну незалежність України.	2	5
9.	Ліберальна течія в політичному житті України.	2	5
10.	Соціалістична ідея в політичному житті України.	2	5

11.	Українські фракції та українське питання в Державних Думах Російської імперії.	4	5
12.	Українські фракції в Державній Думі Росії.	4	5
13.	Українські фракції в австрійському парламенті та галицькому сеймі.	4	9
14.	Підпільно-партизанська боротьба ОУН-УПА на західноукраїнських землях.	4	9
	<b>Всього</b>	<b>46</b>	<b>78</b>

## 9. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

## 7. Методи навчання

10.1. В рамках вивчення дисципліни використовуються наступні методи (технології) навчання:

### Традиційні методи (технології) навчання:

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами очності та демонстрацією дослідів. Лекція покликана формувати в студентів основи знань з певної наукової галузі, а також визначити напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Учасники заняття аналізують проблему, виявляють причиннонаслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання і дискутують. Проводиться, як правило, зі студентами, які мають відповідну підготовку й досвід самостійного № п/п Назва теми Кількість годин 1. Змістовий модуль 1. Битва на Синіх Водах – повернення України до Європи. 5 вивчення складних наукових і практичних проблем

Індивідуальні заняття – передбачають створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів, які виявили особливі здібності в навчанні та здібності до науково-дослідної роботи і творчої діяльності. Індивідуальні заняття, як правило, проводяться у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань. У процесі самостійної роботи студенту необхідно вивчити за допомогою рекомендованої літератури весь матеріал, передбачений програмою курсу.

### 10.2 Інноваційні методи (технології) навчання:

Проблемні лекції – направлені на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами; увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекції студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей

студентів. Система питань у ході лекції має активізуючу роль, спонукає студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Мозковий штурм – метод розв’язання невідкладених завдань за дуже обмежений час, суть якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Рольові ігри – форма активізації студентів, за вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Ділові ігри – метод імітації (наслідування, відображення) прийняття управлінських рішень у різноманітних ситуаціях шляхом гри (програвання, розігрування) за правилами, що вже існують або розробляються самими учасниками. Він реалізуються через самостійне вирішення студентом поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли студент змушений самостійно опанувати новий зміст або шукати нові зв’язки у вже засвоєному матеріалі.

### 10.3 Дистанційне навчання

Дистанційне навчання – індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про систему управління навчанням moodle Уманського національного університету садівництва» <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-sistemupravlinnya-navchanniam-Moodle-Umanskogo-NUS.pdf>

Дисципліна «Історія та культура України» для дистанційного навчання розміщена на платформі «MOODLE <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=579>.

## 8. Методи контролю

Види робіт	Характеристика контролю
Письмове опитування (у. т. ч. реферативне повідомлення, есе)	Здобувачі дають лаконічні відповіді на питання, передбачені під час вивчення курсу письмово, або у вигляді реферативного повідомлення, або у вигляді есе. Оцінюванню підлягають правильність та конкретність відповіді на поставлене питання на основі базової та допоміжної літератури.
Усне опитування	Здобувачі дають відповіді в усній формі на питання, що винесені на практичні заняття та самостійне опрацювання. Оцінюванню підлягають правильність та конкретність відповіді на поставлене питання. Позитивним є лаконічність та переконливість під час відповіді.
Тестування	Проводиться письмово або за допомогою системи дистанційного навчання MOODLE <a href="https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=579">https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=579</a> Передбачає вибір однієї правильної відповіді на конкретне





<b>Поточний (модульний контроль)</b>											Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	Пк Зм 1	T4	T5	T6	T7	T8	Пк Зм 2	
Сума балів	5	5	5	30	5	5	5	5	5	30	100
Практ. Зан.	3	3	3		3	3	3	3	3		
Сам. робота	2	2	2		2	2	2	2	2		

**Розподіл балів, які отримують студенти з навчальної дисципліни  
«Історія та культура України» (заочна форма навчання)**

<b>Поточний (модульний контроль)</b>											Контр. Роб.	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
Кількість балів за теми	T1	T2	T3	Пк Зм 1	T4	T5	T6	T7	T8	Пк Зм 2		
Сума балів	5	5	5	20	5	5	5	5	5	20	20	100
Практ. Зан.	3	3	3		3	3	3	3	3			
Сам. робота	2	2	2		2	2	2	2	2			

**10. Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	<b>A</b>	зараховано
82-89	<b>B</b>	
74-81	<b>C</b>	
64-73	<b>D</b>	
60-63	<b>E</b>	
35-59	<b>FX</b>	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів).** Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

**Оцінка «добре» (74 – 89 балів).** Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

**Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали).** Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

**Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів).** Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

## **11. Методичне забезпечення**

1. Доморослий В.І. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять з дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка». Перший (бакалаврський). Уманський НУС, 2023. 15 с.

2. Доморослий В.І. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка». Перший (бакалаврський). Уманський НУС, 2023. 14 с.

## **12. Рекомендована література**

### **Базова**

1. Бойко.О. Новітня історія України 2014-2019 рр. Київ: «Альма-Матер», 2020. 160 с
2. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 535 с.
3. Вятрович В. Україна. Історія з грифом секретно. Київ, 2014. 512 с.
4. Голубець М. Велика історія України. Київ: «Центр навчальної літератури», 2019. 400с.
5. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ: «Портал», 2022.432 с.
6. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ: «Наукова думка», 2020. 720 с.
7. Качкан В. Історія України. Київ, 2018. 360 с.
8. Коструба Т. Нарис історії України. Львів, 2020, ЦУЛ. 298 с.
9. Плохій С. Брама Європи. Київ, 2016. 496 с.
10. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків: в 3-х т. Київ:«Наукова думка», 1991. 363 с.

## Допоміжна

1. Баран В. К. Україна після Сталіна: Нарис історії 1953-1985 рр. Львів: Свобода, 2019.
2. Брайчевський М. Приєднання чи возз'єднання? // «Україна». 1991. громада у I та II державних Думах Росії (1906-1907 рр.). / В. І. Доморослий. – Умань.: ФОП Жовтий О. О., 2013. 131 с.
3. Голубець М. Велика історія України. Київ: «ЦНЛ», 2019. 400 с.
  4. Доморослий В. І. Історія української культури. Курс лекцій. Умань.: ВНП «Візаві», 2015. 218 с.
5. Качкан В. Історія України. Київ, 2018. 360 с.
6. Кралюк П. Богдан Хмельницький: легенда і людина. Київ: «Фоліо», 2018. 288 с.
7. Мицик Ю. Від трипільців до кіборгів. Київ, «Кліо», 2020. 288 с.
  8. Палій О. Короткий курс історії України. Київ «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2018. 464 с.
9. Русначенко А. Нариси новітньої історії України. Київ, 2017., 473.
  10. Скакальська І. Практикум з історії України модерної епохи. Київ: КНТ, 2021. 168 с.

## Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-1823/>
2. Сторінка курс MOODLE [Електронний ресурс] Режим доступу <http://moodle.edu.ua/course/view.php?id=744>.
3. Наукова бібліотека УНУС -[Електронний ресурс] Режим доступу <http://libraru.udau.ua/>
4. Енциклопедія історії України. ЕІУ [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://histoty.org.ua>.
5. Історична правда [Електронний ресурс] Режим доступу: [www.istpravda.com.ua](http://www.istpravda.com.ua).
6. Вікіпедія [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>.
7. Сайт кафедри [Електронний ресурс] Режим доступу: [ua.http://social/udau.edu.ua/](http://social.udau.edu.ua/).

## 13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Бізнес-планування» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

### 13. Зміни у робочій програмі 2024-2025 р.

У 2024 р. в робочій програмі оновлено програмні результати навчання та компетентності згідно освітньої програми «Економіка»: розширено коло питань пов'язаних з подіями новітньої доби, оновився список рекомендованої літератури.